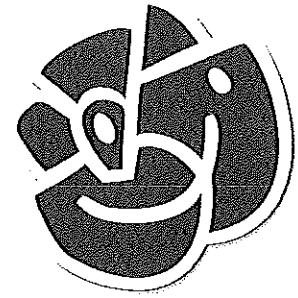

Vänsterpartiet

Landstinget Västmanland

MOTION

Väckes av: Dan Karlsson (V) och Catrin Strömvall (S)

Starta arbetet för en jämlik vård

Landstinget har sedan några år tillbaka en vision och värdegrund samt ett antal målområden som verksamheten ska inriktas emot. Ett av dessa är målområdet "En god och jämlik hälsa".

Jämlikhetstanken i svensk hälso- och sjukvård är även klart uttalad från centralt håll. Vården ska ges på lika villkor för hela befolkningen. Det betyder att den ska ges till alla efter behov och att alla ska få den på likartat sätt. Systematiska skillnader med anledning av kön, social status eller bostadsort är inte acceptabla.

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har givit ut en kunskapsöversikt som behandlar sociala skillnader i svensk hälso- och sjukvård. I denna framgår det att vården inte ges på lika villkor. Den socialt utsatte, med lägre lön och status, missgynnas inom vården. Och det som undersökts är inte skillnader i hälsa utan skillnader i tillgång till vård, efterfrågan på vård och skillnader i den vård som erbjuds människor från olika sociala miljöer. Översikten har titeln "Vård på (o)lika villkor" (SKL 2009).

"I ett övervägande antal av de studier som presenteras i kunskapsöversikten och i vilka det undersökts om vård ges på lika villkor har forskarna funnit att det finns ojämlikhet, både vertikal och horisontell, dessvärre nästan alltid till den socialt utsattes nackdel."

Så formuleras en av slutsatserna i sammanfattningen av rapporten.

Ett problem i sammanhanget är avsaknaden av uppgifter som belyser den ojämlika vården. Och det man inte ser eller känner till är svårt att ändra. Man skriver i den diskussion som förs i rapporten så här:

"I Hälso- och sjukvårdsrapport 2005 står det att det i stor utsträckning saknas kvalitetsindikatorer som explicit representerar jämlik vård och att anledningen till detta är att det troligtvis är relativt komplicerat att formulera sådana. Förutom att analyser är svåra att genomföra saknas det också efterfrågan på sådan information både på lokal och på nationell nivå".

Men, att det är svårt är inget argument mot att försöka. Om man tycker dessa aspekter är viktiga så anstränger man sig för att finna mätmetoder. Andra ledet i den citerade texten är mera intressant. Det finns ingen efterfrågan på denna typ av information. Är inte detta ointresse märkligt när såväl Riksdagen som många landsting sätter en jämlik vård som mål för sina verksamheter. Hur ska vi veta om målen nås när vi inte vet hur vården ges?

De högstämnda målen om en god och jämlik vård som ges på lika villkor klingar illa när man kan anta att vårdens villkor skiljer sig åt. Det finns skäl att anta att patienter med lägre status och större behov missgynnas. Än värre är att vi vet så lite om detta och att intresset är så lågt.

Yrkande:

att landstingsfullmäktige i Västmanland beslutar att uppdra till landstingsstyrelsen:

- 1) att inleda ett arbete med att belysa de villkor under vilka vården ges till människor från olika sociala miljöer,
- 2) att verka för att villkoren för vård belyses även mellan landstingen i exempelvis öppna jämförelser,
- 3) att indikatorer som belyser vårdens villkor och jämlikhet i vården utarbetas med hög prioritet.

Arboga 2009-03-29

Dan Karlsson (V)

Catrin Strömvall (S)